

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
І ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
РАДА БОТАНІЧНИХ САДІВ УКРАЇНИ
ДЕНДРОПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОЗЕЛЕНЕННЯ
НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ: ОСВІТА, НАУКА,
ВИРОБНИЦТВО, МИСТЕЦТВО
ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТУ**

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної конференції

4–6 червня 2014 року
м. Біла Церква

Біла Церква
2014

УДК 502.75; 712.253:630*27

Затверджено вченою радою
агробіотехнологічного факультету
Блоцерківського НАУ
(протокол № 11 від 14 травня 2014 р.)

Редакційна колегія:

Даниленко А.С. – д-р екон. наук
Черевченко Т.М. – д-р біол. наук
Черняк В.М. – д-р біол. наук
Кучерявий В.П. – д-р с.-г. наук
Стадник А.П. – д-р с.-г. наук
Галкін С.І. – д-р біол. наук
Хахула В.С. – канд. с.-г. наук
Роговський С.В. – канд. с.-г. наук
Іщук Л.П. – канд. біол. наук
Круша Н.М. – канд. біол. наук
Масальський В.П. – канд. біол. наук
Сокольська М.О. – зав. редакційно-видавничим відділом

Актуальні проблеми озеленення населених місць: освіта, наука, виробництво, мистецтво формування ландшафту: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. 4–6 червня 2014 р. – Біла Церква, 2014. – 122 с.

У збірник увійшли матеріали з проблем озеленення населених місць, експлуатації, збереження, відновлення та реконструкції садово-паркових об'єктів, теоретичних і прикладних аспектів інтродукції рослин та збереження біорізноманіття.

Для науковців, викладачів, фахівців зеленого будівництва, екологів, ботаніків, інтродукторів, аспірантів і студентів.

© БНАУ, 2014

МАЦКЕВИЧ В.В., ФІЛШОВА Л.М., кандидати біол. наук

СІНЕЛЬНИК О.О., студентка

Білоцерківський національний аграрний університет

email: vitroplant@i.ua

СУМІСНЕ ВИКОРИСТАННЯ ГІБЕРЕЛІНІВ ТА ЦИТОКІНІНІВ У КУЛЬТУРІ ТКАНИН

Гібереліни порівняно із цитокінінами та ауксинами рідше використовуються в культурі рослинних тканин. У деяких випадках гіберелову кислоту вносять у середовище разом із ауксинами і цитокінінами для культури пагонів, особливо на ранніх стадіях, для ініціації росту експлантів, взятих зі зрілих частин деревних, а також для поліпшення росту й збільшення кількості пагонів троянди і камелії.

Нами на трьох видах деревних рослин (*Ilex aquifolium*, *Ilex meserrveae*, *Citrofortunella microcarpa*) успішно використовується гіберелін для нівелювання фітотоксичного впливу цитокініну (бензиламінопурин) за перших асептичних культивувань. Додавання гібереліну в трьох досліджуваних видів збільшувало висоту пагона. Так, у *C. microcarpa* збільшувалася довжина листків. Також зростав відсоток приживання експлантів. Особливо зростав цей показник у *I. aquifolium* – з 8 до 74 %.

Однак за повторних субкультивувань на середовищах із гібереліном відмічалось пригнічення розвитку регенерантів. Тому ми вважаємо, що гіберелін доцільно застосовувати за перших асептичних культивувань для покращення адаптації рослин до умов *in vitro*.

Також успішно використано гіберелін для введення в асептичні умови експлантів *I. meserrveae*, що знаходилися у стані спокою. Це дозволило на другий тиждень культивування таких експлантів ініціювати пробудження бруньок з подальшим активним ростом.

Під час введення в асептичні умови за перших культивувань проходить адаптація рослинних організмів *in vitro*. За цього процесу набуття ювенільності може відбуватися за двох-трьох субкультивувань. Наприклад, нами під час введення в асептичні умови експлантів троянди (сорт Flamingo) відмічалася поява бутонів та

квітів у регенерантів. Тобто, за перших культивувань у рослині зберігався притаманний їй у нативних умовах закономірний перехід від ювенільного до генеративного етапів онтогенезу.

Вважаємо, що такий хід онтогенезу регенерантів детермінується значною мірою гормональним статусом вихідних рослин, які були взяті із нативних умов. За другого і третього поколінь рослини, що виростили *in vitro*, майже не утворювали квітів, тобто втрачався детермінуючий вплив гормонального статусу вихідних *in vivo* рослин. Регенеранти не переходили до утворення генеративних органів, а натомість, інтенсивно утворювали корені та бічні пагоони. Інтенсивне утворення вегетативних органів є типовою ознакою ювенільного періоду розвитку рослинного організму.

За нашими дослідженнями гібереліни можуть уповільнювати ювенілізацію матеріалу *ex vivo*. У випадку додавання до живильного середовища для регенерації експлантів троянди гіберелінів у кількостях 2 мг/л порівняно з контролем (без гібереліну) спостерігалася більша кількість регенерантів із генеративними органами.

Отже, вважаємо, що додавання гіберелінів у живильні середовища має наступні впливи на регенеранти:

- нівелює фітотоксичну дію високих концентрацій цитокінінів;
- сприяє пробудженню первинних експлантів, що знаходилися в стані спокою;
- вповільнює ювенілізацію регенерантів троянди за перших асептичних культивувань.

УДК 582.734.4:625.77:712.414

МОРОЗ О.К., канд. біол. наук.

ДЕНИСКО І.Л., мол. наук. співробітник

Національний дендрологічний парк "Софіївка" НАН України

denpark@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ГРУНТОПОКРИВНИХ ТРОЯНД У ОЗЕЛЕНЕННІ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

У процесі створення декоративних насаджень для архітектурно-художнього оформлення автомобільних доріг особлива увага приділяється гарноквітучим кущам з тривалим періодом цвітіння, що не

КОНСТАНТИНОВ А.В. Использование культуры <i>in vitro</i> для массового размножения декоративных кустарников рода <i>Спирея</i> (<i>Spiraea</i> spp.).....	49
КРАЙНЮК Е.С., СМИРНОВ В.О. Парк-памятник садово-паркового искусства «Утес-Карасан»	52
КРАСОВСЬКИЙ В. В. Первинне інтродукційне випробовування <i>Amygdalus communis</i> у Хорольському ботанічному саду.....	55
КРУПА Н.М. Дисципліна «Консервація, реконструкція та реставрація садово-паркових об'єктів» та методика її викладання	58
ЛІТВІНЕНКО С.Г. Оцінка декоративності представників родини <i>Vitaceae</i> Lindl. колекції ботанічного саду Чернівецького національного університету.....	62
МАРТЫНОВА Н.В., КАБАР А.Н., ОПАНАСЕНКО В.Ф. Роль коллекций Днепропетровского ботанического сада в подготовке специалистов садово-паркового строительства.....	65
МАРЧЕНКО А.Б., МАЦКЕВИЧ В.В. Особливості деконтамінації експлантів <i>Ribes nigrum</i> L.	67
МАЦКЕВИЧ В.В., ФІЛІПОВА Л.М., СІНЕЛЬНИК О.О. Сумісне використання гіберелінів та цитокінінів у культурі тканин	69
МОРОЗ О.К., ДЕНИСКО І.Л. Використання ґрунтопокровних троянд у озелененні автомобільних доріг	70
МОСКАЛЮК Я.С. Аналіз інтродукційної оптимізації дендрофлори ландшафтної ділянки Велика Галавина дендрологічного парку «Олександрія» НАН України	73
МУЗИКА Г.І., ГРАБОВИЙ В.М. Методологія збереження та збагачення високодекоративних й екологічно ефективних зелених насаджень в історичних парках.....	76
ПАВЛІВСЬКИЙ М.А. Аналіз озеленення і благоустрою території ресторану «Бельведер» та прилеглої території в м. Біла Церква	79
ПОНОМАРЬОВА О.А., ЧОНГОВА А.С., ВАЩЕНКО Ю. Аналіз стану молодих вуличних насаджень м. Дніпропетровськ.....	81
ПОПОВА О.М., АБРАШКІНА І.В. Використання дендрофлори міського саду м. Ізмаїл (Одеська обл.) під час вивчення курсу ботаніки у середній школі.....	83
ПОПКОВА Л.Л. Биозкологические особенности и размножение боярышника восточного, перспективного для озеленения.....	86

ПРАХОДСКИЙ С.А. Современные особенности создания газона в малых садах (на примере коттеджных садов Беларуси).....	89
РЕУТ А.А., МИРОНОВА Л.Н. Цветоводство в Башкирии: прошлое и настоящее.....	93
РЕШЕТЮК О.В. Перспективи використання об'єктів колекційно-паркового типу у рекреації.....	96
СУЛИГА Н.В. Особливості проходження періоду спокою у дерев <i>Liriodendron tulipifera</i> L. в умовах Правобережного Лісостепу України.....	100
ТУРЛАЙ О.І. Перспективи розширення асортименту листопадних магнолій у озелененні м. Чернівці.....	101
ХОЛОД С.М., ХОЛОД С.Г. Поширення нових агресивних рослин на території Полтавської області.....	103
ЧЕРНЯК А.В., ЧЕРНЯК В.М., БЕРІДZE О.О. Історія формування, сучасний стан Ставищенського парку.....	107
ШЛАПАК В.П. Відновлення насаджень англійського парку «Софіївки».....	108
ШОЛЬ Г.Н. Характеристика адвентивної фракції спонтанного елемента флори зелених насаджень міста Кривий Ріг.....	112
КОСЕНКО І.С., КУЗЕМКО А.А., ДІДЕНКО І.П., КУЗЕМКО Н.І. Особливості догляду за віковою дібровою у національному дендрологічному парку «Софіївка» НАН України.....	116

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОЗЕЛЕНЕННЯ
НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ: ОСВІТА, НАУКА,
ВИРОБНИЦТВО, МИСТЕЦТВО ФОРМУВАННЯ
ЛАНДШАФТУ**

**Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції**

4-6 червня 2014 року

Редактор: *О.О. Грузико*
Комп'ютерна верстка: *С.І. Сидоренко*

Здано до складання 14.05.2014. Підписано до друку 19.05.2014.
Формат 60x84¹/₁₆. Ум. др. арк. 6.98. Зам. 6027. Тираж 300.
РВІКВ. Сектор оперативної поліграфії БНАУ.
09117, Біла Церква, Соборна площа, 8/1, тел. 33-11-01.